

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 12.12.1964 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1965 do: 30.09.1977

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

199

VYHLÁŠKA

predsedu Československej akadémie vied a ministra školstva a kultúry

z 11. novembra 1964

o výchove nových vedeckých pracovníkov

Predseda Československej akadémie vied a minister školstva a kultúry po dohode s predsedom Štátnej komisie pre vedecké hodnosti, predsedom Štátnej komisie pre rozvoj a koordináciu vedy a techniky a vedúcimi ostatných zúčastnených ústredných orgánov ustanovujú na vykonanie § 2 ods. 2 písm. f) zákona č. 54/1963 Zb. o Československej akadémii vied a podľa § 22 ods. 2 zákona č. 58/1950 Zb. o vysokých školách v znení zákona č. 46/1956 Zb.:

Účel a formy výchovy nových vedeckých pracovníkov

§ 1

Účelom výchovy nových vedeckých pracovníkov, organizovanej podľa tejto vyhlášky, je pripraviť dostatočný počet vedecky kvalifikovaných pracovníkov s marxisticko-leninským svetovým názorom, schopných samostatnej tvorivej vedeckej práce, aktívne sa podieľajúcich na úsilí pracujúceho ľudu o všestranný rozvoj našej spoločnosti a o jej postupný prechod ku komunizmu.

§ 2

Predpoklady pre výchovu nových vedeckých pracovníkov sa vytvárajú už na školách, kde sa vyhľadávajú žiaci a študenti nadaní pre teoretickú činnosť a kde sa tiež podnecuje ich záujem o vedeckú prácu. Výber a prípravu mládeže prejavujúcej schopnosti pre tvorivú prácu vo vede a technike riadi a organizuje na školách všetkých stupňov a druhov (najmä na stredných všeobecno-vzdelávacích školách a na vysokých školách) Ministerstvo školstva a kultúry. Študentov nadaných pre vedeckú prácu zaraďujú vysoké školy už počas štúdia do diferencovanej prípravy na vedeckú prácu. Pracoviská vedeckovýskumnej a vývojovej základne spolupracujú s vysokými školami v starostlivosti o talentovaných študentov vyšších ročníkov a zapájajú ich do vedeckovýskumných prác. Umiestnenie týchto študentov po absolvovaní vysokej školy zabezpečuje Ministerstvo školstva a kultúry podľa príslušných predpisov.*)

§ 3

(1) Výchova nových vedeckých pracovníkov sa organizuje v týchto základných formách:

- a) vedecká aspirantúra riadna alebo externá,
- b) vedecká príprava pri práci na plánovaných výskumných úlohách.

(2) Výchova vo všetkých uvedených formách sa skladá z odborného štúdia, štúdia marxizmu-leninizmu a jazykového štúdia.

(3) Výchova sa zakončuje vypracovaním kandidátskej dizertačnej práce.**)

§ 4**Školiace a materské pracoviská**

(1) Výchova nových vedeckých pracovníkov sa uskutočňuje na školiacich pracoviskách Československej akadémie vied, Slovenskej akadémie vied, vysokých škôl a ústredných orgánov. Za školiace pracoviská pre daný vedný odbor možno považovať len také, ktoré poskytujú záruku pre kvalitnú výchovu nových vedeckých pracovníkov, významnou časťou svojho tematického zamerania pracujú vedecky v danom odbore, pracuje v nich kolektív vynikajúcich odborníkov z tohto odboru a pôsobia v nich ako školitelia pracovníci s kvalifikáciou uvedenou v § 14 ods. 2. Československá akadémia vied určuje, ktoré vedeckovýskumné pracoviská ústredných orgánov sú v jednotlivých vedných odboroch školiacimi pracoviskami. Školiace pracoviská na vysokých školách určuje Ministerstvo školstva a kultúry.

(2) Školiace pracoviská organizujú výchovu v spolupráci so zúčastnenými vedeckovýskumnými pracoviskami a po dohode s príslušnými komisiami pre obhajoby kandidátskych dizertačných prác.

(3) Školiace pracovisko poskytuje pomoc pri zostavovaní študijného plánu a v študijných otázkach každému, kto sa pripravuje na získanie vedeckej hodnosti v odbore, v ktorom je školiace pracovisko poverené vychovávať nových vedeckých pracovníkov.

(4) Ak je pracovník vychovávaný pre potrebu určitého pracoviska, považuje sa toto pracovisko za jeho materské pracovisko. Materské pracovisko sa zúčastňuje na riešení dôležitých otázok týkajúcich sa výchovy pracovníka, pokiaľ sú uvedené v ďalších ustanoveniach tejto vyhlášky.

§ 5**Riadenie a plánovanie výchovy**

(1) Výchovu nových vedeckých pracovníkov riadi Československá akadémia vied v spolupráci s Ministerstvom školstva a kultúry podľa objektívnych potrieb vedy a techniky a celého národného hospodárstva; určuje odbory pre výchovu vedeckých pracovníkov, vydáva všeobecne záväzné predpisy pre túto oblasť, kontroluje ich dodržiavanie, po stránke kvalitatívnej i priebeh a výsledky výchovy a koordinuje činnosť školiacich pracovísk.

(2) Všetky ústredné orgány sledujú stavy a potrebu vedeckých pracovníkov vo svojich rezortoch, zostavujú návrhy plánov ich výchovy s prihliadnutím na dlhodobé perspektívy a riadia plnenie týchto plánov. Spravujú podriadené školiace pracoviská.

(3) Plán výchovy nových vedeckých pracovníkov je súčasťou štátneho plánu rozvoja vedy a techniky.

Oddiel I**VEDECKÁ AŠPIRANTÚRA****Časť 1****Riadna vedecká aspirantúra****§ 6**

(1) Riadna vedecká aspirantúra (ďalej len „aspirantúra“) trvá spravidla tri roky.

(2) Vedúci školiaceho pracoviska*) môže výnimočne povoliť predĺženie doby aspirantúry najviac o rok; ak štipendium vypláca materské pracovisko, môže tak urobiť len po dohode s jeho vedúcim (§ 40 ods. 1).

A. Prijímacie konanie

§ 7

(1) Školiace pracoviská obsadzujú podľa plánu výchovy miesta aspirantov spravidla na základe konkurzu alebo výnimočne na návrh materských pracovísk.

(2) Konkurz vyhlasuje vedúci školiaceho pracoviska s určením vedných odborov.

Podmienky prijatia

§ 8

(1) Do aspirantúry môžu byť prijatí uchádzači s vysokoškolským vzdelaním mladší ako 35 rokov, ktorí vyhovujú požiadavkám kladeným na pracovníkov vedeckovýskumných pracovísk a vysokých škôl**) a podrobili sa s úspechom prijímacej skúške.

(2) V teoretických odboroch***) sa môžu absolventi vysokých škôl prijímať na vedeckú výchovu priamo po absolvovaní vysokej školy. Od ostatných uchádzačov o aspirantúru sa vyžaduje najmenej dvojročná úspešná prax vo zvolenom alebo príbuznom odbore po ukončení vysokoškolského štúdia; vo veterinárnych klinických odboroch sa vyžaduje prax najmenej trojročná, v lekárskejších klinických odboroch najmenej trojročná prax s osvedčením o špecializácii I. stupňa. Vedúci školiaceho pracoviska môže z požiadaviek praxe i jej predpísanej dĺžky povoliť výnimku podľa povahy odboru; výnimku však nemožno povoliť v lekárskejších alebo veterinárnych klinických odboroch.

(3) Absolventom vysokoškolského štúdia popri zamestnaní, ktorí absolvovali úspešnú prax v odbore pred začatím štúdia a v jeho priebehu, môže sa táto prax uznať, ak sa vykonávala na mieste, na ktorom uchádzač získal potrebný prehľad a odbornú prax.

(4) Na prijatie cudzieho štátneho príslušníka do aspirantúry treba súhlas nadriadeného ústredného orgánu.

§ 9

(1) Uchádzač hlásiaci sa na prijatie do aspirantúry na základe konkurzu podáva žiadosť na školiacom pracovisku v lehote určenej konkurzom a upovedomí o tom svojho zamestnávateľa.

(2) Ak uchádzača vysiela do aspirantúry materské pracovisko, podáva návrh na prijatie vedúci materského pracoviska po prerokovaní s orgánmi spoločenských organizácií.

(3) K návrhu alebo žiadosti sa pripoja tieto doklady:

- a) životopis s dokladmi o vzdelaní, o doterajšej odbornej praxi, v lekárskejších klinických odboroch aj osvedčenie o dosiahnutí špecializácie I. stupňa, prípadne ďalšie doklady, ako napr. o skúškach z marxizmu-leninizmu, z ruštiny a iných svetových jazykov (§ 10 ods. 4);
- b) komplexné politické, morálne a pracovné hodnotenie a vyjadrenie zamestnávateľa k žiadosti (u absolventov vysokých škôl bez praxe vyjadrenie fakulty) prerokované s uchádzačom a s orgánmi spoločenských organizácií; v hodnotení sa urobí aj rozbor výsledkov doterajšej odbornej činnosti uchádzača; ak nebude komplexné hodnotenie uchádzača a vyjadrenie zamestnávateľa priložené ihneď k žiadosti, vyžiada si ho školiace pracovisko od zamestnávateľa uchádzača;
- c) súpis publikovaných i nepublikovaných prác uchádzača, príp. odborné posudky týchto prác.

Prijímacia skúška

§ 10

(1) Všetci uchádzači o aspirantúru bez ohľadu na to, či sa prihlásili na základe konkurzu alebo boli navrhnutí materským pracoviskom, konajú na školiacom pracovisku prijímaciu skúšku pred prijímacou komisiou. Účelom prijímacej skúšky je celkove overiť v osobnom rozhovore s uchádzačom jeho predpoklady pre vedeckú prácu.

(2) Na prijímaciu skúšku pozve uchádzača, ktorý inak spĺňa všetky podmienky prijatia, vedúci školiaceho pracoviska.

(3) Pri skúške má uchádzač preukázať väčšie schopnosti a nadanie pre zvolený odbor ako priemerný absolvent vysokej školy; ďalej má preukázať znalosti základov marxizmu-leninizmu vrátane ich praktickej aplikácie a znalosti ruštiny a aspoň jedného ďalšieho svetového jazyka (nemčiny, angličtiny, francúzštiny, španielčiny alebo taliančiny) v rozsahu predpísanom pre vysoké školy. Prijímacia skúška je ústna a trvá spravidla najdlhšie dve hodiny.

(4) Na základe predložených dokladov upustí prijímacia komisia od overenia znalostí zo zvoleného odboru alebo z marxizmu-leninizmu alebo jazykov u uchádzačov, ktorí nie sú povinní robiť z týchto predmetov počas aspirantúry kandidátsku skúšku (§ 25 ods. 3, § 27 ods. 3 a § 28 ods. 3).

§ 11

(1) Prijímacia komisia sa skladá z predsedu a spravidla dvoch ďalších členov. Predsedom je vedúci školiaceho pracoviska alebo jeho zástupca, ďalšími členmi sú školiteľ a vedecký pracovník alebo vynikajúci odborník pôsobiaci v príslušnom odbore; týmto členom je obvykle zástupca príslušnej komisie pre obhajobu. Ak uchádzač robí prijímaciu skúšku zo základov marxizmu-leninizmu, je členom prijímacej komisie aj pracovník katedry marxizmu-leninizmu. Podľa potreby sú členmi prijímacej komisie takisto pracovníci katedier ruského a druhého svetového jazyka, ktorí overia jazykové znalosti uchádzačov a navrhnú prijímacej komisii, či je potrebné, aby uchádzač robil ešte kandidátsku skúšku z jazykov. Na prijímacej skúške môže byť prítomný aj zástupca materského pracoviska (§ 4 ods. 4).

(2) Prijímacia komisia sa uznáva o výsledku prijímacej skúšky na neverejnom zasadaní, a to väčšinou hlasov všetkých svojich členov. Pri rovnosti hlasov rozhoduje mienka, pre ktorú hlasoval predseda. Celkové zhodnotenie výsledkov prijímacej skúšky sa vyjadří stupňom „prospel” alebo „neprospel”.

(3) Prijímacia komisia súčasne rozhodne, či je potrebné, aby uchádzač v inom než spoločenskovednom odbore, ktorý absolvoval na vysokej škole učebný predmet základy marxizmu-leninizmu a vykonal tam z tohto predmetu skúšky určené učebným plánom, robil ešte kandidátsku skúšku z tohto predmetu. Určí tiež, či je potrebné, aby uchádzač robil ešte kandidátsku skúšku z jazykov.

(4) O výsledku prijímacej skúšky sa urobí zápisnica, v ktorej prijímacia komisia prípadne uvedie svoje odporúčanie na určenie predmetov odbornej kandidátskej skúšky a individuálneho študijného plánu.

(5) Po skúške oznámi predseda prijímacej komisie uchádzačovi jej výsledok a vydá mu o nej písomné potvrdenie. Ak uchádzač neprospel, predseda komisie mu stručne oznámi dôvody.

(6) Ak vykoná úspešne prijímaciu skúšku viacej uchádzačov, než je plánovaný počet novoprijatých, určí prijímacia komisia poradie a verejne ho vyhlási. Pri určení poradia prihliadne prijímacia komisia aj na prax a publikačnú činnosť uchádzačov.

(7) Uchádzač, ktorý pri prijímacej skúške neprospeš, môže ju opakovať najskôr po jednom roku.

Prijatie za ašpiranta

§ 12

(1) O prijatí uchádzačov do ašpirantúry rozhodne podľa výsledku prijímacej skúšky vedúci školiaceho pracoviska, príp. aj po dohode s vedúcim materského pracoviska (§ 4 ods. 4).

(2) S prijatím uchádzača do ašpirantúry prijíma školiace pracovisko povinnosť zabezpečiť ašpiranta štipendiom a uhradiť za neho aj ostatné výdavky (§ 40 ods. 5). Ak ide o uchádzača, ktorý má byť vychovávaný pre potrebu materského pracoviska (§ 4 ods. 4), prijíma uvedenú povinnosť toto pracovisko.

(3) S uchádzačom prijatým do ašpirantúry rozviaže zamestnávateľ pracovný pomer dňom nástupu do ašpirantúry.*) Nástupný termín určí vedúci školiaceho pracoviska podľa prevádzkových podmienok školiaceho pracoviska, príp. aj po dohode s vedúcim materského pracoviska ašpiranta (§ 4 ods. 4).

§ 13

Po ukončení prijímacieho konania predloží vedúci školiaceho pracoviska, príp. aj vedúci materského pracoviska (§ 4 ods. 4), svojim nadriadeným orgánom zoznamy prijatých ašpirantov s údajmi potrebnými pre evidenciu o výchove (§ 62); pokiaľ ide o vysoké školy, aj Ministerstvu školstva a kultúry.

B. Odborné vedenie

§ 14

Školiteľ

(1) Odborné vedenie ašpiranta je zverené školiteľovi.

(2) Školiteľmi môžu byť členovia akadémií vied, doktori vied, profesori, docenti, vedúci a samostatní vedeckí pracovníci. Vedúci školiacich pracovísk, na vysokých školách po vyjadrení vedeckej rady fakulty, poverujú funkciou školiteľov vedeckých pracovníkov vyhovujúcich týmto kvalifikačným predpokladom vo vedných odboroch, v ktorých je školiace pracovisko určené pre výchovu nových vedeckých pracovníkov. Na poverenie funkciou školiteľa v iných vedných odboroch treba súhlas Československej akadémie vied, na vysokých školách Ministerstva školstva a kultúry. Výnimočne môžu byť funkciou školiteľa poverení aj iní pracovníci tej istej vedeckej úrovne ako vyššie uvedení. Na ich poverenie takisto treba súhlas Československej akadémie vied; na vysokých školách súhlas Ministerstva školstva a kultúry.

(3) Školiteľa jednotlivým ašpirantom ustanovuje vedúci školiaceho pracoviska. Jednému školiteľovi sa nemá spravidla prideliť súčasne na školenie viac ako päť pracovníkov. Pridelení ašpiranti sa počítajú do výskumného kolektívu vedeného školiteľom. Školiacim pracoviskom ašpiranta je vedeckovýskumné pracovisko, na ktorom je školiteľ ašpiranta poverený vykonávaním tejto funkcie.

(4) Vedenie aspirantov je súčasťou pracovných povinností školiteľa na školiacom pracovisku pri vedení vedeckovýskumného kolektívu. Vedenie aspirantov na vysokých školách sa školiteľom započítava do pedagogických povinností.*) Školiteľ je povinný venovať sa výchove tak, aby aspirant bol sústavne vedený k tvorivej vedeckej práci, a to na úlohách školiaceho pracoviska. Zostavuje s aspirantom individuálny študijný plán, volí po dohode s ním, príp. aj s jeho materským pracoviskom (§ 4 ods. 4), tému kandidátskej dizertačnej práce a vedie prácu aspiranta na tejto téme, navrhuje podľa potreby konzultácie u iných odborníkov (vedľajších školiteľov) alebo zaradenie do skupinového vedeckého štúdia, vyslanie aspiranta na študijný pobyt na externé pracovisko alebo do cudziny. Zodpovedá celkovo za priebeh štúdia aspiranta a navrhuje, ako sa má štúdium vecne i finančne zabezpečiť.

§ 15

Vedľajší školiteľ

Vedúci školiaceho pracoviska môže na návrh školiteľa ustanoviť aspirantovi vedľajšieho školiteľa pre určitý vecný i časový úsek štúdia z vedeckých alebo odborných pracovníkov školiaceho pracoviska alebo s predchádzajúcim súhlasom ich pracoviska i z pracovníkov pôsobiacich inde.

C. Štúdium

§ 16

Metódy štúdia

Počas výchovy osvojuje si aspirant metódy vedeckej práce, prehľbuje si znalosti svojho odboru a teoretické znalosti predmetov odbornej kandidátskej skúšky, zdokonaľuje si znalosti marxizmu-leninizmu a jazykov, robí príslušné skúšky a pracuje na kandidátskej dizertačnej práci, ktorá je výsledkom jeho sústavnej a samostatnej činnosti pri vedeckej práci.

§ 17

Študijný plán

(1) Náplň štúdia sa určuje v individuálnom študijnom pláne aspiranta, ktorý schvaľuje vedúci školiaceho pracoviska na návrh školiteľa najneskôr do dvoch mesiacov od prijatia aspiranta do výchovy.

(2) Študijný plán obsahuje zásadnú líniu práce aspiranta. Sú v ňom uvedené najdôležitejšie úlohy charakterizujúce obsah a postup štúdia. Študijný plán zostavuje školiteľ za účasti aspiranta; musí byť upravený tak, aby bolo možné priebežne kontrolovať plnenie hlavných úloh vo vopred určených lehotách a aby pripúšťal postupné spresňovanie a úpravy podľa postupu školenia.

(3) Návrh študijného plánu prerokuje školiteľ pred predložením vedúcemu školiaceho pracoviska v oddelení alebo katedre, kde sa má školenie robiť, a príp. aj s materským pracoviskom (§ 4 ods. 4), s ktorým dohodne aj konkrétne podmienky spolupráce pri výchove.

(4) Študijný plán je záväzný pre všetkých zúčastnených činiteľov. Ak ho treba zo závažných dôvodov meniť, treba zmenu prerokovať rovnakým spôsobom, ako pri schvaľovaní pôvodného študijného plánu.

Štúdium marxizmu-leninizmu

§ 18

(1) Cieľom štúdia marxizmu-leninizmu je osvojenie znalostí špeciálnych problémov marxistickej teórie a metódy v úzkej spojitosti s odborným zameraním kandidátskej práce či odboru. Výučba marxizmu-leninizmu sa sústreďuje na aspekty filozofickej problematiky vedného odboru aspiranta (všade tam, kde to povaha odboru pripúšťa), na dôležité otázky socialistickej ekonomiky a na zákonitosti súdobých sociálne politických procesov.

(2) Štúdium marxizmu-leninizmu vedú katedry dialektického a historického materializmu vysokých škôl, kde tieto katedry nie sú zriadené, katedry základov marxizmu-leninizmu, v Československej akadémii vied a Slovenskej akadémii vied aj vlastné organizačné jednotky (ďalej len „katedry“). Ak je školiace pracovisko mimo sídla katedry poverenej vedením štúdia aspirantov v marxizme-leninizme, môže Ministerstvo školstva a kultúry výnimočne povoliť, aby sa vyučovanie marxizmu-leninizmu dialo iným spôsobom, ak je zaručená potrebná úroveň vyučovania; v tom prípade uhradza náklady spojené s vyučovaním príslušné školiace pracovisko, príp. materské pracovisko (§ 4 ods. 4), pre aspirantov ktorých sa školenie robí.

§ 19

(1) Pre aspirantov, ktorí nerobia kandidátsku skúšku z marxizmu-leninizmu (§ 11 ods. 3), usporiadajú katedry prednášky, diskusné večery a stretnutia s odborníkmi, ktorí sa filozoficky zaoberajú metodickými otázkami modernej vedy, s kvalifikovanými ekonómami socializmu a skúsenými pracovníkmi nášho politického života. Katedry pritom spolupracujú so školiacimi pracoviskami tak, aby sa svetonázorové a všeobecné metodologické otázky v príslušnom vednom odbore stali súčasťou odborného vedenia aspiranta zo strany školiteľa a školiaceho pracoviska.

(2) Pre aspirantov, ktorí robia kandidátske skúšky z marxizmu-leninizmu, organizujú katedry v spolupráci so školiacimi pracoviskami výučbu marxizmu-leninizmu, spravidla v dvojsemestrových kurzoch. Ministerstvo školstva a kultúry vydáva po dohode s Československou akadémiou vied k všeobecnej problematike tejto výučby vzorový tematický plán štúdia.

(3) Pre pomoc aspirantom zaradeným do výchovy v oblasti spoločenských vied, ktorí vypracúvajú k skúške z marxizmu-leninizmu písomnú prácu (§ 27 ods. 4), organizujú katedry konzultácie.

(4) Rektor vysokej školy zaradí jednotlivých aspirantov do štúdia na katedre ihneď po skončení prijímacieho konania, a to na žiadosť vedúcich školiacich pracovísk. Do štúdia na katedre akadémie vied prihlasujú aspirantov vedúci školiacich pracovísk prostredníctvom Úradu Prezídia Československej akadémie vied, príp. Úradu Predsedníctva Slovenskej akadémie vied.

Jazykové štúdium

§ 20

(1) Na jazykovom štúdiu sa zúčastňujú aspiranti, ktorým bolo podľa rozhodnutia prijímacej komisie (§ 11 ods. 3) uložené urobiť jazykové kandidátske skúšky, nepovinne aj ostatní aspiranti, ktorí si zdokonaľujú svoje jazykové znalosti.

(2) Jazykové štúdium záleží v štúdiu ruského jazyka a v štúdiu druhého svetového jazyka, a to angličtiny, nemčiny, francúzštiny, španielčiny alebo taliančiny.

(3) Cieľom jazykového štúdia je, aby aspirant dosiahol také znalosti, že bude schopný rokovať o otázkach svojho odboru s potrebnou znalosťou odbornej terminológie, používať pri svojej práci

cudzojazyčnú odbornú literatúru a počúvať odborné prednášky. Okrem toho si má aspirant osvojiť najbežnejšiu formu písomných prejavov vo svojom odbore (dotaz, krátka zpráva a resumé a pod.).

(4) Ruský jazyk a druhý jazyk sa študuje na jazykových katedrách vysokých škôl, v Československej akadémii vied a Slovenskej akadémii vied aj vo vlastných organizačných jednotkách (ďalej len „jazykové katedry“) a v jazykových kurzoch v rámci ľudových univerzít Československej spoločnosti pre šírenie politických a vedeckých poznatkov (ďalej len „ľudové univerzity“).*) Ak je školiace pracovisko mimo sídla vysokej školy alebo v sídle vysokej školy, na ktorej nie je zriadená jazyková katedra a v mieste školiaceho pracoviska sa neusporiada príslušný jazykový kurz ľudovej univerzity, postupuje sa obdobne podľa § 18 ods. 2 vety druhej.

§ 21

(1) Zaraďovanie jednotlivých aspirantov do jazykových katedier sa robí obdobne podľa § 19 ods. 4. Do jazykových kurzov ľudových univerzít prihlasujú aspirantov ich školiace pracoviská.

(2) Ruský jazyk a druhý jazyk sa študuje za vedenia učiteľa najmenej dve hodiny týždenne v krúžkoch o dvoch až piatich účastníkoch. Metodický postup, rozsah lexikálnych a gramatických požiadaviek a učebné texty určí vedúci katedry so súhlasom dekana fakulty, v Československej akadémii vied a Slovenskej akadémii vied so súhlasom vedeckého kolégia jazykovedy v rámci pokynov, ktoré vydáva Ministerstvo školstva a kultúry po dohode s Československou akadémiou vied.

(3) Po vykonaní kandidátskych skúšok môže školený pracovník požiadať katedru, na ktorej študoval, o individuálne konzultácie zamerané predovšetkým na odbornú terminológiu a frazeológiu dotyčného odboru.

§ 22

Výročné hodnotenie a ostatná kontrola priebehu výchovy

(1) Vedúci školiaceho pracoviska zodpovedá za vedeckú a pedagogickú úroveň výchovy aspirantov na svojom školiacom pracovisku. Dbá na to, aby boli pre ňu vytvorené najlepšie podmienky a aby sa stala vecou celého pracoviska, predovšetkým oddelenia alebo katedry, kde sa pracovník školí. Zabezpečuje včasné prerokovanie študijného plánu a tém kandidátskych dizertačných prác, sleduje a hodnotí prácu školiteľov a podľa potreby zvoláva metodické porady školiteľov. O výsledku výchovy pravidelne informuje ústavnú (vedeckú) radu.

(2) Vedúci školiaceho pracoviska vykonáva koncom každého roka aspirantúry na základe písomnej zprávy školiteľov výročné hodnotenie (atestáciu) štúdia všetkých aspirantov, rozhoduje o pokračovaní v ich výchove a o prípadnej úprave študijného plánu podľa predpokladaného pracovného zaradenia aspiranta po ukončení štúdia. Na hodnotení sa zúčastnia príp. aj zástupcovia materských pracovísk (§ 4 ods. 4). O výsledku hodnotenia podáva vedúci školiaceho pracoviska zprávu nadriadenému orgánu.

(3) Vedúci školiaceho pracoviska môže, príp. aj po dohode s materským pracoviskom (§ 4 ods. 4), v priebehu školenia v odôvodnených prípadoch zmeniť formu výchovy, ak sa tým vytvoria priaznivejšie podmienky pre štúdium pracovníka.

§ 23

Práva a povinnosti aspirantov

(1) Aspirant je na školiacom pracovisku členom pracovného kolektívu oddelenia alebo katedry. Aspirant sa zúčastňuje pravidelne na schôdkach, na ktorých sa prerokujú vedecké alebo pedagogické otázky týkajúce sa činnosti oddelenia alebo katedry a v ich rámci sa zúčastňuje na

politickej a verejnej práci. Je oprávnený používať laboratóriá, kabinety, knižnice, študijné publikácie a materiály školiaceho pracoviska v tom istom rozsahu ako pracovníci tohto pracoviska.

(2) Ašpirant je povinný plniť svedomite študijný plán, robiť kandidátske skúšky a vypracovať kandidátsku dizertačnú prácu v termínoch určených týmto plánom. Za plnenie svojich povinností zodpovedá školiteľovi.

§ 24

Zabezpečenie študijnej disciplíny

(1) Ak neplní ašpirant bez závažných dôvodov povinnosti vyplývajúce z jeho študijného plánu a z tejto vyhlášky, vedúci školiaceho pracoviska ho napomenie.

(2) Pri opätovnom zanedbaní povinnosti dá vedúci školiaceho pracoviska ašpirantovi výstrahu a príp. oznámi to aj materskému pracovisku (§ 4 ods. 4).

(3) Ak ašpirant neplní ani po výstrahe svoje povinnosti, rozhodne vedúci školiaceho pracoviska po vyjadrení školiteľa, príp. aj materského pracoviska (§ 4 ods. 4), o zrušení ašpirantúry.

D. Kandidátske skúšky a kandidátska dizertačná práca

§ 25

(1) Kandidátske skúšky tvorí:

- a) odborná skúška,
- b) skúška z marxizmu-leninizmu,
- c) skúška z ruského jazyka,
- d) skúška z druhého svetového jazyka.

(2) Jednotlivé skúšky možno robiť v ľubovoľnom poradí.

(3) Ak vykonal ašpirant niektorú z kandidátskych skúšok už pred prijatím do ašpirantúry, napr. na vysokej škole v rámci diferencovanej prípravy študentov na vedeckú prácu alebo podľa vyhlášky Štátnej komisie pre vedecké hodnosti č. 198/1964 Zb. o konaní pri udeľovaní vedeckých hodností, nerobí ju znova počas ašpirantúry; odbornej skúšky sa to týka len v prípade, že ešte neprešla doba jej platnosti (odsek 4).

(4) Doba platnosti vykonaných kandidátskych skúšok je ustanovená v § 4 ods. 4 vyhlášky Štátnej komisie pre vedecké hodnosti č. 198/1964 Zb. o konaní pri udeľovaní vedeckých hodností.*)

§ 26

Odborná skúška

(1) Odbornú skúšku vykoná ašpirant zo širšieho vedného základu odboru, v ktorom sa školí, príp. aj z príbuzných častí iných odborov.

(2) Odbornú skúšku robí ašpirant na svojom školiacom pracovisku.

(3) Od odbornej skúšky nemôže byť ašpirant oslobodený. Výnimka je možná len podľa ustanovenia § 25 ods. 3.

(4) Odborná skúška je ústna a písomná. Písomná skúška záleží vo vypracovaní referátu na tému podľa možnosti blízku téme kandidátskej dizertačnej práce. Tému referátu navrhne školiteľ a

schváli vedúci školiaceho pracoviska, ktorý môže v odôvodnených prípadoch písomnú skúšku odpustiť, najmä ak môže aspirant predložiť publikované pôvodné práce. Referát odovzdá aspirant predsedovi skúšobnej komisie mesiac pred určeným dátumom ústnej skúšky.

(5) Ústnu skúšku možno deliť na čiastkové skúšky. Pri skúške dostáva aspirant otázky z jednotlivých predmetov určených pre odbornú skúšku so zameraním na problematiku kandidátskej dizertačnej práce. Ústna skúška trvá najdlhšie dve hodiny; ak je rozdelená na čiastkové skúšky, trvá každá z nich najdlhšie hodinu.

(6) Zoznam predmetov odbornej skúšky vydá Československá akadémia vied v spolupráci s Ministerstvom školstva a kultúry a Štátnou komisiou pre vedecké hodnosti.***) Predmety odbornej skúšky určí v konkrétnych prípadoch vedúci školiaceho pracoviska.

§ 27

Skúška z marxizmu-leninizmu

(1) Skúškou z marxizmu-leninizmu má aspirant preukázať, že ovláda základy marxizmu-leninizmu vo všetkých jeho súčastiach a že si osvojil poznatky marxistickej teórie a metódy najmä pre vedeckú prácu vo svojom odbore.

(2) Skúška je ústna, prípadne aj písomná. Ústna skúška trvá najdlhšie 30 minút.

(3) Skúšku z marxizmu-leninizmu nerobí aspirant, ktorý je promován filozof, historik, právnik, ekonóm alebo absolvent Vysokej školy straneckej - Inštitútu spoločenských vied pri ÚV KSČ. Nerobí ju ani aspirant zaradený do výchovy v odbore, kde niektorá zo súčastí marxizmu-leninizmu je predmetom odbornej kandidátskej skúšky.

(4) Aspiranti v odboroch spoločenských vied, na ktorých sa nevzťahuje ustanovenie odseku 3, robia skúšku z marxizmu-leninizmu vo forme písomnej práce v rozsahu obvyklom pre seminárne práce. Práca má byť pokiaľ možno zameraná na metodologické otázky vedného odboru aspiranta. Zhodnotenie práce vykoná katedra v pohovore s aspirantom. V ostatných odboroch robia skúšku z marxizmu-leninizmu aspiranti, ktorí neabsolvovali na vysokej škole učebný predmet základy marxizmu-leninizmu a nevykonali tam z tohto predmetu skúšky určené učebným plánom a ďalej tí, ktorým prijímacia komisia uložila vykonať skúšku z marxizmu-leninizmu (§ 11 ods. 3).

§ 28

Skúšky z jazykov

(1) Skúškou z ruského a druhého svetového jazyka má aspirant preukázať, že

- a) vie hovoriť na tému svojho odboru,
- b) je schopný plynule čítať a prekladať do materinského jazyka odborný text zo svojho odboru s použitím slovníka pri obťažných výrazoch.

(2) Skúšky z jazykov sú ústne a každá z nich trvá najdlhšie 30 minút.

(3) Skúšku z príslušného jazyka robí len aspirant, ktorému uložila prijímacia komisia túto skúšku vykonať. Aspirant, ktorý vykonal z príslušného jazyka štátnu skúšku alebo preukáže, že tento jazyk je jeho materinským jazykom, alebo preukáže, že absolvoval strednú alebo vysokú školu, na ktorej bol tento jazyk jazykom vyučovacím, nerobí skúšku z príslušného jazyka. Nerobí ju ani aspirant, ktorý sa špecializuje v odbore príslušného jazyka.

(4) Skúšku z príslušného jazyka robí aspirant na katedre, ktorá viedla toto jeho štúdium.

§ 29

Pre cudzích štátnych príslušníkov prijatých do aspirantúry platí, pokiaľ ide o skúšky z marxizmu-leninizmu a jazykové skúšky, osobitná úprava.*)

Skúšobná komisia**§ 30**

(1) Skúšobná komisia pre odborné skúšky sa skladá z predsedu a najmenej dvoch ďalších členov.

(2) Predsedu a členov skúšobnej komisie vymenúva predseda príslušnej komisie pre obhajobu na návrh vedúceho školiaceho pracoviska z odborníkov v príslušnom alebo príbuznom odbore s vedeckou hodnosťou alebo s vedeckopedagogickým titulom, výnimočne aj z iných pracovníkov obdobnej úrovne.

§ 31

(1) Skúšobné komisie pre skúšky z marxizmu-leninizmu a pre jazykové skúšky sa skladajú z predsedu a dvoch ďalších členov.

(2) Predsedami skúšobných komisií sú vedúci príslušných katedier alebo nimi určení zástupcovia.

(3) Ďalšími členmi komisie sú školiteľ aspiranta alebo ním vyslaný zástupca a pracovník príslušnej katedry, ktorého určí vedúci katedry.

§ 32

(1) Skúšobné komisie rokujú o výsledku skúšky na neverejnom zasadaní a uznávajú sa väčšinou hlasov všetkých svojich členov. Pri rovnosti hlasov rozhoduje mienka, pre ktorú hlasoval predseda.

(2) Prospech dosiahnutý pri skúške sa vyjadrí dvoma stupňami:
prospel, neprospel.

(3) O skúške a jej výsledku sa spíše zápisnica, ktorú podpíše predseda a všetci členovia skúšobnej komisie.

(4) O výsledku skúšky vydá skúšobná komisia aspirantovi potvrdenie.

§ 33

Ak neprospel aspirant pri odbornej kandidátskej skúške, môže ju opakovať len raz, a to najskôr po troch mesiacoch odo dňa neúspešne vykonanej skúšky.

§ 34**Kandidátska dizertačná práca**

(1) Kandidátska dizertačná práca musí preukázať spôsobilosť pre tvorivú vedeckú prácu riešením vedeckej alebo vedeckovýskumnej úlohy, ktorým pracovník osvedčil, že ovláda vedecké metódy, má hlboké teoretické znalosti a priniesol nové poznatky.

(2) Tému kandidátskej dizertačnej práce volí školiteľ po dohode s aspirantom a príp. aj s jeho materským pracoviskom (§ 4 ods. 4) tak, aby bola súčasťou závažnej plánovanej úlohy alebo na ňu priamo nadväzovala, aby bola výsledkom účelne zameranej vedeckej činnosti a nebola spracovaná len pre kandidátske konanie a aby aspirant na nej mohol pracovať samostatne i v prípade, že ide o vedeckú kolektívnu prácu. Tému kandidátskej dizertačnej práce schvaľuje vedúci školiaceho pracoviska najneskôr do konca prvého roku výchovy. Podľa okolností môže sa určiť rámcove a v priebehu riešenia upraviť.

(3) Priebeh práce a jej ukončenie sa na školiacom pracovisku postupne hodnotí v pracovnom kolektíve.

(4) Ak schváli vedúci príslušného oddelenia alebo katedry vypracovanú kandidátsku dizertačnú prácu, odovzdá ju aspirant vedúcemu školiaceho pracoviska, aby dal súhlas na jej predloženie na obhajobu.

(5) Ak neodovzdá aspirant kandidátsku dizertačnú prácu do konca určenej doby aspirantúry (ani po prípadnom jej predĺžení - § 6 ods. 2), môže ju potom dokončiť a odovzdať len pri zamestnaní.

E. Prerušenie a ukončenie aspirantúry

§ 35

Prerušenie aspirantúry

(1) Zo závažných dôvodov (najmä z dôvodov nástupu vojenskej základnej služby alebo materskej dovolenky) môže vedúci školiaceho pracoviska, príp. aj po dohode s materským pracoviskom (§ 4 ods. 4), prerušiť aspirantúru. Prerušenie aspirantúry oznámi vedúci školiaceho pracoviska svojmu nadriadenému orgánu.

(2) Celková doba prerušenia aspirantúry nesmie presahovať 18 mesiacov a v celkom výnimočných prípadoch 24 mesiacov. Doba prerušenia aspirantúry sa nezapočítava do celkovej doby aspirantúry určenej v § 6. Prerušením aspirantúry nie sú dotknuté nároky aspirantov, ktoré im vyplývajú z predpisov o nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení (§ 39 ods. 2).

§ 36

Úspešné ukončenie aspirantúry

(1) Aspirantúra je úspešne ukončená, ak vykonal aspirant predpísané kandidátske skúšky a vypracoval kandidátsku dizertačnú prácu spôsobilú na predloženie na obhajobu.

(2) Potvrdenie o úspešnom ukončení aspirantúry vydá aspirantovi vedúci školiaceho pracoviska.

§ 37

Umiestnenie absolventov aspirantúry

Školiace pracovisko odporučí aspirantovi po úspešnom ukončení výchovy umiestnenie zodpovedajúce jeho kvalifikácii. Pokiaľ bol však aspirant vychovávaný pre potrebu materského pracoviska (§ 4 ods. 4), odporučí mu umiestnenie toto pracovisko, ktoré má súčasne prednostné právo, aby aspirant bol na ňom umiestnený.

§ 38**Zrušenie ašpirantúry**

(1) Vedúci školiaceho pracoviska zruší ašpirantúru po vyjadrení školiteľa

- a) ak neprospeľ ašpirant pri opakovanej kandidátskej skúške;
- b) ak neplnil ašpirant sústavne bez závažných dôvodov študijný plán, hoci mu bola daná výstraha (§ 24 ods. 3);
- c) ak vidieť, že ašpirant nemôže zvládnuť dané úlohy;
- d) ak bolo výročné hodnotenie jeho štúdia záporné (§ 22 ods. 2);
- e) ak vyjde najavo, že pri prijatí nespĺňal podmienky prijatia alebo ak odpadnú tieto podmienky počas ašpirantúry;
- f) zo závažných dôvodov na žiadosť ašpiranta.

(2) Zrušenie ašpirantúry oznámi vedúci školiaceho pracoviska svojmu nadriadenému orgánu, príp. aj materskému pracovisku (§ 4 ods. 4).

F. Právne postavenie a finančné zabezpečenie ašpirantov**§ 39**

(1) Po dobu trvania ašpirantúry nie je ašpirant v pracovnom pomere. Pokiaľ ide o pracovný čas, hmotnú zodpovednosť za škody spôsobené ašpirantom a odškodňovanie pracovných úrazov vzťahujú sa na ašpiranta pracovnoprávne predpisy platné pre pracovníkov školiaceho pracoviska.

(2) Nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie ašpirantov sa spravuje platnými predpismi.*)

(3) Ašpirant má v každom kalendárnom roku nárok na pracovné voľno v dĺžke zodpovedajúcej dovolenke na zotavenie určenej podľa § 2 ods. 1-4 zákona č. 81/1959 Zb. o platenej dovolenke na zotavenie, na ktorú by mal nárok ako pracovník školiaceho pracoviska.

§ 40

(1) Školiace pracoviská poskytujú ašpirantom štipendium. Pokiaľ je však ašpirant vychovávaný pre potrebu materského pracoviska (§ 4 ods. 4), poskytuje mu štipendium toto pracovisko. Výška štipendia sa určí uznesením vlády.*)

(2) Pri neprítomnosti v práci pre chorobu, úraz a u ašpirantiek aj pre tehotnosť alebo materstvo nepatrí ašpirantovi štipendium od prvého dňa neprítomnosti v práci.

(3) Po dobu pracovného voľna (§ 39 ods. 3) ašpirantovi štipendium patrí.

(4) Prostriedky na štipendia pre ašpirantov plánujú ústredné orgány vo fonde vedy a techniky a vo svojich rozpočtoch**) so súhlasom Štátnej komisie pre rozvoj a koordináciu vedy a techniky.

(5) Cestovné, sťahovacie a iné výdavky, odmeny externým školiteľom, príp. ďalšie výdavky uhradza za ašpirantov prijatých na základe konkurzu školiace pracovisko; ak ide o ašpirantov vyslaných na výchovu, ich materské pracovisko.

§ 41

(1) Pre štúdium ašpiranta sa používa vecné vybavenie školiaceho pracoviska používané pre riešenie výskumných úloh. Akadémia vied, Ministerstvo školstva a kultúry a ústredné orgány umožňujú ašpirantom, aby sa oboznámili s prístrojmi a zariadeniami, ako i metódami práce používanými i na iných vedeckovýskumných pracoviskách a na vysokých školách.

(2) Ak nemožno pre ohrozenie výsledku štúdia vystačiť s doterajším vecným vybavením školiaceho pracoviska a ak má ašpirant podľa študijného plánu robiť experimentálne a iné práce vyžadujúce osobitné zariadenia a pomôcky, ktoré nie sú dosiahnuteľné, prípadne ani na materskom pracovisku (§ 4 ods. 4), zostaví školiteľ s ašpirantom ich zoznam a predloží ho vedúcemu školiaceho pracoviska, ktorý sa prípadne dohodne aj s materským pracoviskom o ich včasnom zaradení do hospodárskeho a finančného plánu školiaceho, prípadne materského pracoviska. Novovyžadované zariadenia musia byť takého druhu, aby sa mohli použiť pre vedeckú činnosť školiaceho, prípadne materského pracoviska.

§ 42

Uchádzačom, ktorí boli pozvaní na prijímaciu skúšku, patrí platené pracovné voľno na dobu najdlhšie troch dní.

Časť 2**Externá vedecká ašpirantúra****§ 43****Všeobecné ustanovenia**

(1) Externá vedecká ašpirantúra (ďalej len "externá ašpirantúra") je určená pre pracovníkov, ktorí sa školia mimo pracoviska svojho zamestnávateľa. Školiace pracovisko môže pri prijatí do externej ašpirantúry požadovať, aby pracovník počas externej ašpirantúry absolvoval aj študijný pobyt na školiacom pracovisku (§ 53).

(2) Výchova vedeckých ašpirantov v externej ašpirantúre prebieha bez prerušenia zamestnania.

(3) Doba externej ašpirantúry sa určí individuálne podľa vedeckej prípravy externého ašpiranta, najviac však na päť rokov.

§ 44**Pracovné úľavy**

(1) Uchádzačom, ktorí boli pozvaní na prijímaciu skúšku, patrí platené pracovné voľno na dobu najdlhšie troch dní.

(2) Na výkon experimentálnych, prípadne iných študijných prác, kandidátskych skúšok a na obhajobu kandidátskej dizertačnej práce podľa študijného plánu externého ašpiranta patrí mu platené voľno. Dĺžku v rozsahu nepresahujúcom 30 pracovných dní v školskom roku dohodne vedúci školiaceho pracoviska so zamestnávateľom externého ašpiranta. Zákonný nárok externého ašpiranta na dovolenku na zotavenie nie je dotknutý. Zamestnávateľ môže podľa svojich možností poskytnúť externému ašpirantovi neplatené pracovné voľno na odporúčanie školiteľa.

§ 45**Podporná platnosť ustanovení o ašpirantúre**

(1) Prijímacie konanie s uchádzačmi o externú ašpirantúru sa vykonáva podľa ustanovení § 7-13 s týmito odchýlkami:

- a) Do externej ašpirantúry sú pracovníci spravidla vysielaní pracoviskom svojho zamestnávateľa.
- b) Pre uchádzačov o externú ašpirantúru sa neurčuje horná veková hranica.
- c) Ak sa uchádzač hlási na prijatie do externej ašpirantúry v konkurze, musí k žiadosti predložiť okrem dokladov uvedených v § 9 ods. 3 písomné vyhlásenie zamestnávateľa, že súhlasí so štúdiom uchádzača v externej ašpirantúre.
- d) Na prijímanie externých ašpirantov sa nevzťahuje ustanovenie § 12 ods. 2 a 3.

(2) Pre odborné vedenie externých ašpirantov, ich štúdium, kandidátske skúšky a pre ukončenie externej ašpirantúry platia obdobne ustanovenia § 14-38 s výnimkou ustanovení § 23 ods. 1 druhej vety a § 37.

(3) Pre finančné a vecné zabezpečenie štúdia externých ašpirantov platia obdobne ustanovenia § 40 ods. 5 a § 41. Pri cestách, ktoré externý ašpirant vykoná v priamej súvislosti s prípravou kandidátskej dizertačnej práce, patrí mu náhrada cestovných výdavkov ako pri pracovnej ceste. Pri cestách, vykonaných v rámci prípravy na predpísané kandidátske skúšky, patrí externému ašpirantovi len náhrada cestovného.

Oddiel II**VEDECKÁ PRÍPRAVA PRI PRÁCI NA PLÁNOVANÝCH VÝSKUMNÝCH ÚLOHÁCH****§ 46**

(1) Vedecká príprava pri práci na plánovaných výskumných úlohách (ďalej len "vedecká príprava") je určená spravidla pre pracovníkov školiacich pracovísk.

(2) Vedecká príprava sa uskutočňuje ako súčasť pracovných povinností školených pracovníkov.

(3) Doba vedeckej prípravy sa určí individuálne podľa vedeckej prípravy školeného pracovníka, najviac však na päť rokov.

§ 47

(1) Školiace pracoviská prijímajú do vedeckej prípravy pracovníkov v rámci plánu výchovy nových vedeckých pracovníkov po prerokovaní s orgánmi spoločenských organizácií.

(2) Pracovník navrhnutý do vedeckej prípravy musí vyhovovať podmienkam ustanoveným v § 8 s tým rozdielom, že sa neurčuje horná veková hranica.

§ 48**Podporná platnosť ustanovení o ašpirantúre**

(1) Pre prijímanie pracovníkov do vedeckej prípravy platia obdobne ustanovenia § 10-13 s výnimkou § 11 ods. 6 a § 12 ods. 2 a 3.

(2) Pre odborné vedenie pracovníkov školených vo vedeckej príprave, ich štúdium, kandidátske skúšky i pre ukončenie vedeckej prípravy platia obdobne ustanovenia § 14-38 s výnimkou ustanovenia § 37. Pre vecné zabezpečenie vedeckej prípravy platí obdobne ustanovenie § 41.

Oddiel III SKUPINOVÉ VEDECKÉ ŠTÚDIUM

§ 49

(1) Cieľom skupinového vedeckého štúdia (ďalej len „skupinové štúdium“) je združiť pracovníkov v rovnakom alebo príbuznom odbore za účelom získania teoretických znalostí a vedomostí pre úspešnú vedeckú prácu v plnej šírke príslušného odboru a prípadne pre vykonanie kandidátskych skúšok.

(2) Skupinové štúdium je určené jednak pre pracovníkov, ktorí sú zaradení do niektorej z foriem organizovanej výchovy vedeckých pracovníkov, a jednak i pre ostatných pracovníkov dosiaľ nezaradených do organizovanej výchovy, pokiaľ sa chcú pripraviť na vykonanie kandidátskych skúšok, prípadne zvýšiť si svoju odbornú úroveň.

§ 50

(1) Na skupinové štúdium môžu byť pracovníci prijatí len so súhlasom svojho zamestnávateľa; riadni vedeckí aspiranti so súhlasom vedúceho školiaceho pracoviska. Usporiadajúce školiace pracovisko môže v prípade potreby overiť spôsobilosť uchádzačov, ktorí nie sú zaradení do organizovanej výchovy, prijímacím pohovorom, pri ktorom preukáže uchádzač znalosti zvoleného odboru obdobne podľa ustanovenia § 10 ods. 3.

(2) Účasť pracovníkov na skupinovom štúdiu sa posudzuje ako súčasť ich pracovných povinností.

(3) Pokiaľ sú na skupinové štúdium prijatí externí aspiranti, nestrácajú nároky na pracovné úľavy vyplývajúce z externej aspirantúry (§ 44 ods. 2); externá aspirantúra sa po dobu skupinového štúdia neprerušuje.

§ 51

(1) Pre skupinové štúdium sa volia vhodné spôsoby štúdia so zreteľom na potreby a znalosti účastníkov. Sú to najmä:

- kurzy (usporiadané príp. i internátne),
- špeciálne semináre a cvičenia,
- jednotlivé prednášky alebo menšie prednáškové cykly,
- rozhovory a diskusie na vopred danú tému.

§ 52

Československá akadémia vied v spolupráci s Ministerstvom školstva a kultúry a Štátnou komisiou pre rozvoj a koordináciu vedy a techniky určuje školiace pracoviská, ktoré organizujú a vykonávajú, príp. v spolupráci s inými vybranými pracoviskami skupinové štúdium.

Oddiel IV ŠTUDIJNÉ POBYTY

§ 53

Študijné pobyty pracovníkov zaradených do externej aspirantúry alebo do vedeckej prípravy

(1) Externí aspiranti a pracovníci zaradení do vedeckej prípravy môžu byť prijatí na návrh školiaceho pracoviska na štvrtročný až trojročný študijný pobyt na vedeckovýskumných

pracoviskách za účelom špeciálneho výcviku vo vedeckej práci alebo na pracoviskách vo výrobe a prevádzke za účelom praxe.

(2) Študijný pobyt sa uskutočňuje ako súčasť štúdia podľa študijného plánu školeného pracovníka.

(3) Na prijatie na študijný pobyt navrhuje školeného pracovníka školiace pracovisko po dohode so zamestnávateľom a miestom, ktoré má prijať pracovníka na študijný pobyt.

(4) O výsledku študijného pobytu podá miesto, na ktorom sa študijný pobyt konal, zprávu školiacemu pracovisku a zamestnávateľovi pracovníka.

Študijné pobyty pracovníkov nezarađených do základných foriem výchovy nových vedeckých pracovníkov

§ 54

(1) Školiace pracoviská môžu prijať na základe konkurzu na štvrtročný až trojročný študijný pobyt pracovníkov pripravujúcich sa na nadobudnutie vedeckej kvalifikácie mimo základnej formy výchovy nových vedeckých pracovníkov. Konkurz vyhlasuje v rámci prostriedkov plánovaných na výchovu nových vedeckých pracovníkov vedúci školiaceho pracoviska s určením odboru, príp. aj tematiky výskumnej práce a dĺžky študijného pobytu.

(2) Na študijný pobyt na základe konkurzu môžu byť prijímaní len pracovníci, ktorí preukázali predpoklady pre vedeckú prácu a vyhovujú požiadavkám kladeným na pracovníkov vedeckovýskumných pracovísk, príp. vysokých škôl.*)

(3) Uchádzači o prijatie na študijný pobyt podávajú žiadosť na školiacom pracovisku v lehote určenej konkurzom. K žiadosti pripájajú tieto doklady:

- a) životopis s dokladmi o vzdelaní a doterajšej odbornej praxi;
- b) komplexné politické, morálne a pracovné hodnotenie a vyjadrenie zamestnávateľa k žiadosti uchádzača (u absolventov vysokých škôl bez praxe vyjadrenie fakulty) prerokované s uchádzačom a s orgánmi spoločenských organizácií a písomné vyhlásenie zamestnávateľa, že súhlasí s prijatím na študijný pobyt;
- c) súpis publikovaných i nepublikovaných prác a príp. odborné posudky týchto prác.

(4) Uchádzač robí prijímací pohovor pred trojčlennou komisiou odborníkov, ktorú vymenúva vedúci školiaceho pracoviska. Podľa výsledku pohovoru určí prijímacia komisia poradie uchádzačov. O prijatí rozhodne vedúci školiaceho pracoviska.

(5) Po prijatí uchádzača požiada vedúci školiaceho pracoviska jeho zamestnávateľa o poskytnutie pracovného voľna pre pracovníka na príslušnú dobu (§ 56).

§ 55

O výsledku študijného pobytu podá školiace pracovisko zprávu zamestnávateľovi pracovníka.

Právne postavenie pracovníkov prijatých na študijné pobyty

§ 56

Pracovný pomer u zamestnávateľa sa neprerušuje; zamestnávateľ poskytne pracovníkovi na príslušnú dobu pracovné voľno.

§ 57

Pokiaľ vedeckovýskumné pracoviská dojednávajú za účelom študijného pobytu pracovný pomer s absolventami teoretických odborov vysokoškolského štúdia,**) robia tak na vopred dojednanú dobu, a to spravidla na dobu troch rokov.

§ 58

Uchádzačom o prijatie na študijný pobyt, ktorí boli pozvaní na prijímací pohovor, patrí platené pracovné voľno na čas najviac troch dní.

Štipendiá a finančné zabezpečenie pracovníkov prijatých na študijné pobyty**§ 59**

(1) Pracovníkom, ktorí boli prijatí na študijný pobyt, patrí namiesto platu štipendium vo výške priemerného hrubého mesačného platu, ktorý pracovník dostával v predchádzajúcich troch mesiacoch, najviac však Kčs 2 500,- mesačne.

(2) Štipendium podľa odseku 1 vypláca pracovníkovi vyslanému na študijný pobyt jeho zamestnávateľ z prostriedkov pridelených mu nadriadeným orgánom.

(3) Pracovníkom, ktorí boli prijatí na študijný pobyt na základe konkurzu, poskytuje štipendium školiace pracovisko prostredníctvom ich zamestnávateľa.

§ 60

(1) Prostriedky na štipendiá pre pracovníkov prijatých na študijný pobyt plánujú ústredné orgány vo fonde vedy a techniky a vo svojich rozpočtoch*) so súhlasom Štátnej komisie pre rozvoj a koordináciu vedy a techniky.

(2) Cestovné, sťahovacie a iné výdavky, odmeny externým školiteľom, príp. ďalšie osobné výdavky, uhrádza za pracovníkov vyslaných na študijný pobyt ich zamestnávateľ, za pracovníkov, prijatých na základe konkurzu uhrádza tieto výdavky školiace pracovisko, ak nie je so zamestnávateľom dohodnuté inak.**)

§ 61

Spôsob úhrady vecných nákladov, ktoré sa môžu vyskytnúť v súvislosti s experimentálnou prácou pri študijnom pobyte pracovníka, dohodne v jednotlivých prípadoch školiace pracovisko so zamestnávateľom.

Oddiel V**§ 62****Evidencia o výchove nových vedeckých pracovníkov**

(1) Školiace pracoviská vedú evidenciu o štúdiu všetkých pracovníkov, ktorých školia v jednotlivých formách výchovy a ukladajú všetky doklady o ich štúdiu, ako i o obhajobách kandidátskych dizertačných prác.

(2) Materské pracoviská vedú záznamy o priebehu štúdia pracovníkov, ktorých vyslali na školiace pracoviská. Vedú aj menné zoznamy pracovníkov, ktorých hodlajú postupne vyslať na výchovu.

(3) Ústredné orgány vedú evidenciu o všetkých pracovníkoch školených v ich pôsobnosti aj o pracovníkoch školených pre potrebu vlastného rezortu inde. Sledujú aj využitie školiteľov pôsobiacich v rezorte.

(4) Československá akadémia vied vedie celoštátnu evidenciu školiteľov a školiacich pracovníkov.

Oddiel VI ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 63

Pôsobnosť, ktorá podľa tejto vyhlášky patrí predsedovi Československej akadémie vied a ministrovi školstva a kultúry, vykonáva na úseku vojenských vysokých škôl a príslušných vojenských vedeckovýskumných pracovísk minister národnej obrany po dohode s predsedom Československej akadémie vied a ministrom školstva a kultúry.

§ 64

(1) Zrušuje sa vyhláška prezidenta Československej akadémie vied a ministra školstva a kultúry č. 183/1960 Zb. o organizácii výchovy nových vedeckých pracovníkov a Študijný poriadok pre výchovu nových vedeckých pracovníkov vydaný podľa tejto vyhlášky (Vestník MŠK r. 1961, zošit 23, str. 273-281).

(2) Vedúci školiacich pracovísk upravujú do 31. marca 1965 študijné plány a podmienky štúdia pracovníkov prijatých do vedeckej výchovy pred 1. januárom 1965 tak, aby štúdium pokračovalo podľa nového študijného poriadku. Prijímacie konanie a kandidátske skúšky vykonané pred dátumom účinnosti tejto vyhlášky zostávajú v platnosti.

§ 65

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1965.

Prededa Československej akadémie vied:

Šorm v. r.

Minister školstva a kultúry:

Císař v. r.

*) Vládné nariadenie č. 16/1963 Zb. o umiestňovaní absolventov vysokých škôl, konzervatórií a stredných odborných škôl.

**) Zákon č. 53/1964 Zb. o udeľovaní vedeckých hodností a o Štátnej komisii pre vedecké hodnosti.

Vyhláska Štátnej komisie pre vedecké hodnosti č. 198/1964 Zb. o konaní pri udeľovaní vedeckých hodností.

*) Vedúcim školiaceho pracoviska je na vysokých školách dekan fakulty, ak sa nedelí vysoká škola na fakulty, rektor, na vedeckovýskumných pracoviskách vysokých škôl priamo podriadených rektorovi vedúci tohto vedeckovýskumného pracoviska.

**) Zákon č. 66/1950 Zb. o pracovných a platových pomeroch štátnych zamestnancov.

Pracovný a platový poriadok pre zamestnancov vedeckých pracovísk a výskumných ústavov ústredných úradov a vykonávacie predpisy k tomuto poriadku (úprava Ministerstva financií z 15. júla 1958 č. 163/143100/58).

***) Teoretické odbory vysokoškolského štúdia sú určené vo Vestníku MŠK r. 1963, zoš. 8, str. 92.

*) Uznesenie vlády zo 4. mája 1954 č. 788.

Vládné nariadenie č. 16/1963 Zb. o umiestňovaní absolventov vysokých škôl, konzervatórií a stredných odborných škôl (§ 11 ods. 3).

*) Ak je za školiteľa ustanovený externý spolupracovník školiaceho pracoviska, platí pre honorovanie jeho činnosti čl. 4 úpravy MŠK z 13.1.1956 č. 88 200/1955-PAM o úprave diferencných plátov, pedagogických odmien a odmien externých učiteľov na vysokých školách. (Školstvo - zborník právnych predpisov, zväzok IV, str. 718).

*) Dohovor medzi Ministerstvom školstva a kultúry, Československou akadémiou vied a Československou spoločnosťou pre šírenie politických a vedeckých poznatkov o usporiadaní jazykových kurzov pre vedeckých pracovníkov v rámci ľudových univerzít vedy, techniky a umenia (Vestník MŠK r. 1962, zoš. 35, str. 403).

*) Citované ustanovenie znie takto:

„Odborná kandidátska skúška platí 5 rokov. Predseda orgánu, ktorý je oprávnený zriaďovať komisie pre obhajoby, môže túto dobu na odôvodnenú žiadosť uchádzača predĺžiť, najviac o ďalšie 3 roky. Doba platnosti ostatných kandidátskych skúšok je neobmedzená.“

**) Zoznam predmetov odborných kandidátskych skúšok (Vestník MŠK r. 1959, zoš. 35-36, str. 347-383 a r. 1962, zoš. 11, str. 156-171 a zoš. 15, str. 214).

*) Smernice ČSAV zo 7. júna 1961 č. 81 614/20/61.

*) Vyhláska Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 102/1957 Ú. 1. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení študentov a vedeckých aspirantov a § 49 vyhlásky Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 102/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení.

*) Štipendium riadnych vedeckých aspirantov je:

(Uznesenie vlády z 26. júna 1963, č. 549)

Ašpiranti	Ašpiranti v odboroch spoločenských vied Kčs	Ostatní ašpiranti Kčs
s praxou kratšou ako 2 roky	1000 až 1350	1100 až 1400
s praxou dlhšou ako 2 roky	1350 až 1600	1400 až 1700
ašpiranti v technických odboroch, vo veterinárnych klinických odboroch a v lekárskech klinických odboroch s svedčením o špecializácii I. stupňa s praxou dlhšou ako 3 roky	X	1600 až 1800

Štipendium patrí aspirantom od nástupu do aspirantúry, a to vo výške spodnej hranice príslušného rozpätia. Zvýšené štipendium, najviac stred rozpätia, sa aspirantom prizná po úspešnom vykonaní kandidátskych skúšok. Ďalšie zvýšenie štipendia v rámci určeného rozpätia možno vykonať na základe konkrétnych výsledkov vo výskumnej činnosti aspiranta. Zvýšenie štipendia vykoná vedúci pracoviska, ktoré štipendium vypláca, na návrh školiteľa aspiranta a na odporúčanie zložiek školiaceho pracoviska, na ktorom sa aspirant zúčastňuje na politickej a

verejnej práci. Od dane zo mzdy je zo štipendií oslobodená suma Kčs 500,- [odsek 2 písm. a) vyhlášky Ministerstva financií č. 369/1952 Ú. 1. (č. 6/1953 Ú. v.)].

**) Zoskupenie položiek IV. Osobné výdavky mimo mzdového fondu, položka 6. Ostatné výplaty fyzickým osobám, v odvetví skupina 2. Kultúrne a sociálne opatrenie, oddiel 2. rozvoj vedy § 10 Štipendiá pre výchovu vedeckých pracovníkov.

*) Zákon č. 66/1950 Zb. o pracovných a platových pomeroch štátnych zamestnancov. Pracovný a platový poriadok pre zamestnancov vedeckých pracovísk a výskumných ústavov ústredných úradov a vykonávacie predpisy k tomuto poriadku (úprava Ministerstva financií z 5. júla 1958 číslo 163/143100/58).

**) § 3 ods. 3 písm. b) vládneho nariadenia č. 16/1963 Zb. o umiestňovaní absolventov vysokých škôl, konzervatórií a stredných odborných škôl.

*) Zoskupenie položiek IV. Osobné výdavky mimo mzdového fondu, položka 6. Ostatné výplaty fyzickým osobám, v odvetví skupina 2. Kultúrne a sociálne opatrenia, oddiel 2. Rozvoj vedy, § 10 Štipendiá pre výchovu vedeckých pracovníkov.

**) Poistné nemocenského poistenia odvádza vždy zamestnávateľ bez ujmy prípadného nároku na náhradu od školiaceho pracoviska.

